

BE-A0514_115089_113782_DUT

Inventaris van het archief van het kantoor
der Hypotheken Eeklo, 1799-1815

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging en reproductie.....	4
Toegangen.....	4
Aanwijzingen voor het gebruik.....	4
Hoe zoeken?.....	4
Wat is het resultaat?.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	6
Archiefvormer.....	6
Naam.....	6
Geschiedenis.....	6
Het hypothecair stelsel in België.....	6
Historische evolutie van het Kantoor der Hypotheken van Eeklo.....	8
Bevoegdheden en activiteiten.....	9
Organisatie.....	10
Archief.....	12
Geschiedenis.....	12
Verwerving.....	12
Inhoud en structuur.....	13
Inhoud.....	13
Selecties en vernietigingen.....	14
Ordening.....	14
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN	15
I. Reeks 72.....	15
1 - 44 Register van overschrijving van de akten van overdracht of aanwijzing van zakelijke onroerende goederen. 1799-1815.....	15
II. Reeks 75.....	18
46 - 85 Repertorium van de hypotheekformaliteiten. 1799-1815.....	18
III. Reeks 76.....	21
87 - 103 Alfabetische tafel van het repertorium van de hypotheekformaliteiten. 1799-1815.....	21

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
HYP Eeklo 0000

Periode:
1799-1815

Archiefbloknummer:
BE-A0514.3173

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 103.00
- Omvang geïndexiseerd: 9.00 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Gent

Archiefvormers:
Hypotheekkantoor van Eeklo, 1799-1815

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING EN REPRODUCTIE

Alle bestanddelen uit het bestand zijn openbaar. Voor de reproductie van archiefstukken gelden de regels van toepassing in het rijksarchief.

TOEGANGEN

Deze inventaris vervangt de volgende plaatsingslijsten:

- BEKERS J., *Plaatsingslijst van het archief van het Hypotheekkantoor van Eeklo, reeks 72. Oud bestand (1798-1815).*
- BEKERS J., *Plaatsingslijst van het archief van het Hypotheekkantoor van Eeklo, reeks 75. Oud bestand (1798-1815).*
- BEKERS J., *Plaatsingslijst van het archief van het Hypotheekkantoor van Eeklo, reeks 76. Oud bestand (1798-1815).*

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

HOE ZOEKEN?

Omdat het kantoor van Gent de chronologische toegang (reeks 70) in 1950 heeft vernietigd, is alleen een opzoeking op naam nog mogelijk. Een dergelijke opzoeking begint met de alfabetische tafels (reeks 76), die verwijzen naar het repertorium van de hypotheekformaliteiten (reeks 75). Dit repertorium biedt op zijn beurt toegang tot de eigenlijke overgeschreven akten (reeks 72).

WAT IS HET RESULTAAT?

In eerste instantie worden deze archieven vaak geraadpleegd door de rechts- en bewijs-zoekende burger. Door de aard van het archief, het overschrijven van de notariële akten en een opsomming van alle akten per persoon in dat bepaalde ambtsgebied, krijgt de bewijszoekende burger snel een overzicht van de akten die van belang kunnen zijn in de zoektocht naar de eigendoms geschiedenis van een stuk land, een huis, etc.. De archieven van de hypotheekkantoren kunnen ook dienen als substituut voor de notariële minuten, wanneer deze niet bewaard zijn gebleven.

Het is erg belangrijk voor ogen te houden dat de hypotheekarchieven uitsluitend de eigendomsovergangen tussen levenden bevatten. Een overgang via een erfenis zal men niet terugvinden in deze archieven maar wel bij de archieven van de registratiekantoren. De archieven van de hypotheekkantoren zijn niettemin hoogst interessant voor familiegeschiedenis. Doordat de repertoria de akten met betrekking tot de overgang van onroerende goederen groeperen per persoon, is het makkelijk snel een overzicht te krijgen van diens

onroerend bezit. Bovendien kan de onderzoeker de akten zelf raadplegen en eventueel nog aanvullende zaken ontdekken.

Verder kunnen deze archieven ook gebruikt worden voor de lokale geschiedenis. Het onderzoek naar het grondbezit van burgemeesters, schepenen, gemeenteraadsleden en leden van belangrijke families kan hierop nieuw licht werpen. Een vergelijking tussen de kiezerslijsten en het onroerend bezit kan eveneens interessante resultaten opleveren.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Kantoor der Hypotheken van Eeklo.

GESCHIEDENIS

HET HYPOTHECAIR STELSEL IN BELGIË

Het huidige hypothecair stelsel ontstaat in de Franse Periode. Het omvat de inschrijving en overschrijving van akten betreffende de overgang van onroerende goederen en de bekendmaking ervan. De eerste poging om tot een hypothecair stelsel te komen op het Belgische grondgebied komt er bij besluit van het *Directoire Exécutif* van 21 februari 1796 (2 ventôse jaar IV). Dit besluit beoogt de invoering van de Franse hypothecaire wetten van 27 juni 1795 (9 messidor jaar III). Het *Directoire* wil onder meer een zo ruim mogelijke bekendmaking van alle hypotheeken bewerkstelligen. Deze wetgeving blijft grotendeels dode letter.

De basis voor het huidige stelsel dateert van 1 november 1798 (11 brumaire jaar VII). Het nieuwe wetboek behoudt de organisatie van het voorgaande stelsel. Deze wet bestaat uit twee pijlers: de bekendmaking van de akten van overdracht door overschrijving en de bekendmaking van de hypotheek door inschrijving. Het is de eerste keer dat een wet voorschrijft dat een akte van overgang vatbaar voor hypotheek slechts uitwerking heeft tegenover derden als ze ook is overgeschreven in de registers van het hypotheekkantoor waar het goed gelegen is. Een belangrijke verandering ten opzichte van het wetboek van 27 juni 1795 is echter de verschuiving van de openbaarmaking op het onroerend goed (zakelijke bekendmaking) naar de bekendmaking op naam van de eigenaar, koper of hypotheekverlener (persoonlijke bekendmaking).¹

De volgende belangrijke wetswijziging dateert van 11 maart 1799 (21 ventôse jaar VII). Deze zorgt voor een nieuwe organisatie. Tevens vervangt het bewind de vroegere hypotheek-bewaarders door ambtenaren. Vervolgens is vooral de *Code Napoléon* van 19 maart 1804 (28 ventôse jaar XII), afgekondigd op 29 maart 1804 (8 germinal jaar XII), van belang. Aan de inschrijving verandert nauwelijks iets, maar de verplichting tot overschrijving van eigendomsoverdrachten wordt afgeschaft. Indien de verkoper zijn rechten wil behouden op het niet (volledig) betaalde goed, kan hij mits betaling van een

1 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming. 1796-2006, *Miscellanea Archivistica Studia* 198, Brussel, 2011, p. 186-187; PRENEEL M., Inventarissen van de archieven van het Enige Hypotheekkantoor van Antwerpen (1794-1913), het Eerste (1913-1951), het Tweede (1913-1962), het Derde (1929-1951) en het Vierde (1879-1963) Hypotheekkantoor van Antwerpen en van het Vierde Hypotheekkantoor van Antwerpen in Londen (1915-1919). Brussel, 2005, p. 15.

overschrijvingsrecht van 1,5 procent op het betaalde bedrag, de akte laten overschrijven. Een overschrijving van schenkingen van onroerende goederen is wel nog verplicht.²

Onder het Hollands Bewind wordt het Franse systeem grotendeels behouden. Wel voert de overheid op 3 januari 1824 opnieuw de verplichting tot overschrijving van de akte in. Deze overschrijving dient te gebeuren binnen de twee of drie maanden³ die volgen op de laatste dag bepaald voor de registratie van die akten. Het principe van het overschrijvingsrecht blijft behouden, maar het wordt teruggeschroefd van 1,5 procent naar 0,5 procent.⁴

Na de Belgische Omwenteling blijft dit hypothecair stelsel nog 20 jaar van kracht. De eerste en meteen ook belangrijkste wijziging dateert van 16 december 1851 (van kracht sinds 1 januari 1852). Dit is de wet die nog steeds ons hypothecair stelsel regelt. De wet is in grote lijnen gebaseerd op het systeem van de *Code Napoléon*. Het systeem van de verplichte overschrijvingen wordt echter heringevoerd conform de wet van 1 november 1798 (11 brumaire jaar VII). Dit betekent dat de overschrijving verplicht is voor de tegenstelbaarheid van de overdracht van onroerende goederen tegenover derden. Volgens artikel 1 van de wet van 1851 moeten de volgende akten worden overgeschreven: "Alle akten onder levenden, om niet of onder bezwarende titel, tot overdracht (onder meer schenking, verkoop) of aanwijzing (o.m. verdeling) van onroerende zakelijke rechten, andere dan voorrechten en hypotheek; de akten van afstand van die rechten; de huurcontracten die voor langer dan negen jaar zijn aangegaan of kwijting inhouden van tenminste drie jaar huur. Enkel authentieke akten, verleden voor notarissen, gerechtsdeurwaarders of administratieve overheden, vonnissen en onderhandse akten erkend door het gerecht of een notaris, komen in aanmerking voor overschrijving". De overschrijving heeft, tot op de dag van vandaag, een termijn van 15 jaar.⁵

In het begin van de 20ste eeuw wordt het overschrijvingsrecht opnieuw gewijzigd. De wet van 27 december 1902 hevelt de inning van het

2 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 188-189; PRENEEL M., Inventarissen van de archieven van het Enig Hypotheekkantoor Antwerpen, p. 15-16.

3 De termijn bedraagt in principe twee maanden. Er wordt echter een uitzondering gemaakt voor akten die aan overschrijving zijn onderworpen en die betrekking hebben op onroerende goederen die in onderscheiden ambtsgebieden (dit wil zeggen onderscheiden hypotheekkantoren) gelegen zijn. In dat geval kan de formaliteit in elk van de betrokken kantoren worden aangevraagd op voorlegging van een uittreksel van de akte. Het uittreksel bevat de hele tekst van de akte, met enkel weglating van de beschrijving van de onroerende goederen gelegen buiten het ambtsgebied van het kantoor. Zie: Collection des instructions générales et circulaires de l'administration de l'enregistrement et des domaines (n°1-200): tome premier, nr. 112, 30 januari 1824, Communication de la loi du 3 janvier 1824, portant modification aux dispositions existantes sur les droits d'hypothèque, exécutoire depuis le 25 du même mois, en CASMAN H., GERLO I. en VERMEERSCH B., De verkoopakte. Handboek voor de notariële praktijk, Mechelen, 2005, p. 240. Dit verschil in termijn is nog steeds van toepassing.

4 BONCQUET W., De administratie der registratie en domeinen en haar archief. Handzame, 1971, p. 55; DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 189; PRENEEL M., Inventarissen van de archieven van het Enig Hypotheekkantoor Antwerpen, p. 16-17.

5 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 189-191.

overschrijvingsrecht over van de hypotheekbewaarder naar de ontvanger van de registratie. Dit is nu nog altijd zo, maar de inning van het hypotheekrecht voor de inschrijving blijft een fiscale opdracht van de hypotheekbewaarder. Met deze wetswijziging vervallen de opgelegde termijnen van de wetten van 1824 en 1851. Vanaf 1 januari 1903 staat er geen enkele termijn meer op de overschrijving van akten.⁶

Dit verandert opnieuw met de wet van 10 oktober 1913, in werking getreden op 31 december 1913. Deze wet bepaalt de termijn van overschrijving weer op twee of drie maanden na de datum van de akte. Dezelfde wet voert ook een belangrijk controlemiddel in met betrekking tot de schrijfwijze van de namen. Alle ambtenaren die een akte aan een hypothecaire formaliteit moeten onderwerpen, moeten in of onderaan de akte bevestigen dat de persoonsgegevens⁷ overeenstemmen met de gegevens van de burgerlijke stand of het trouwboekje.

Tot die tijd werd de bekendmaking van de identiteit namelijk alleen omschreven via de naam en voornamen, beroep en woonplaats. Bovendien werden de gegevens niet gecontroleerd in de registers van de burgerlijke stand, waardoor er vaak foute schrijfwijzen of andere anomalieën opdoken.⁸ De overschrijving wordt bij wet verplicht voor specifieke akten. Dit geldt voor de volgende akten: het onroerend en bewarend beslag; de openbaarmaking van de inpandgevingen van handelszaken en van steenkoolwarrants; de publiciteit van zakelijke rechten op zee- en binnenschepen; de akten betreffende de wederzijdse rechten van de eigenaars van verdiepingen of gedeelten van verdiepingen in een opgericht of op te richten flatgebouw; de besluiten tot klassering genomen in het belang van het behoud van monumenten en landschappen en de beslissingen die de klassering ontnemen; de dagvaardingen voor de correctionele rechtbank en de exploitanten tot inleiding van een geding voor de burgerlijke rechtbank, inclusief de vermelding van de beslissingen en de certificaten van de uitvoering van de beslissing in de rand, van overtredingen op de wet op de Ruimtelijke Ordening en de Stedenbouw; de vorderingen van de pachters van landeigendommen voor hun recht van voorkoop, inclusief de uitspraak.⁹

HISTORISCHE EVOLUTIE VAN HET KANTOOR DER HYPOTHEKEN VAN EEKLO

Het hypotheekkantoor van Eeklo is opgericht krachtens besluit van 11 maart 1799 (21 ventôse jaar VII). Dit besluit beoogt de reorganisatie van de hypotheekbewaringen in het Franse Rijk, ingesteld bij wet van 15 februari 1796 (26 pluviôse jaar IV). Met de wet van 1799 wordt per gerechtelijk arrondissement een hypotheekbewaring ingesteld.¹⁰ Eeklo maakt op dat moment deel uit van een apart arrondissement, ingesteld bij besluit van 8

6 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 191.

7 Meer bepaald de naam, voornaam, plaats en datum van geboorte.

8 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 191-192.

9 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 192-194.

10 Pasinomie, le série, t. 9, p. 174.

maart 1798. Na een korte afschaffing van het arrondissement Eeklo bij wet van 18 maart 1800, wordt het opnieuw heringericht bij wet van 28 maart 1803. Het arrondissement blijft bestaan tot aan de samenvoeging met het arrondissement Gent bij besluit van 6 november 1814.¹¹ Het kantoor der hypotheek blijft toch nog officieel voortbestaan tot 13 juli 1815.¹² In de periode 1799-1815 is het kantoor bevoegd voor de gemeenten Assenede, Bassevelde, Boekhoute, Oosteeklo, Eeklo, Ertvelde, Kaprijke, Kluizen, Lembeke, Maldegem, Adegem, Middelburg, Sint-Laureins, Sint-Jan-in-Eremo, Sint-Margriete, Waterdijk¹³, Waterland, Watervliet en Zelzate langs de latere Belgische zijde. De gemeente De Klinge wordt overgeheveld van het kantoor der hypotheek Sluis naar het kantoor der hypotheek Eeklo op 24 september 1803 (1 vendémiaire XII).

Langs de latere Nederlandse zijde is het kantoor Eeklo bevoegd voor de gerechtelijke kantons Axel, Hulst, IJzendijke, Oostburg, Sluis en Vlissingen. Deze worden alle afgestaan aan de bevoegde instantie aan Nederlandse zijde bij besluiten van 26 februari en 20 juli 1814. Na de overheveling van deze gemeenten blijkt het kantoor der hypotheek niet langer levensvatbaar. De overige gemeenten worden bij het Kantoor der Hypotheek te Gent gevoegd in 1815.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Hypotheekkantoren oefenen de volgende bevoegdheden uit:

1) Publiciteit van de rechten op onroerende goederen¹⁴

Aan de openbaarheid van de rechten op onroerende goederen wordt op drie manieren voldaan: door overschrijving, door inschrijving en door randvermelding.

De overschrijving gebeurt voor volgende soorten akten:

- de authentieke, in rechte of voor notaris erkende onderhandse akten onder de levenden, van overdracht of van aanwijzing van zakelijke rechten op in België gelegen onroerende goederen, andere dan voorrechten of hypotheek, met inbegrip van de akten tot regeling van de mede-eigendommen in flatgebouwen;
- dezelfde soort akten houdende verzaking aan dergelijke rechten;
- dezelfde soort akten houdende verhuring voor meer dan negen jaar van zelfde goederen of bevattende kwitantie van tenminste drie jaar huurprijzen;
- de vonnissen die de voorgaande verrichtingen vaststellen;
- de besluiten in verband met de klassering of declassering van monumenten

11 Toen werd duidelijk dat, met de vastlegging van de grens van Zeeuws-Vlaanderen, het arrondissement niet groot genoeg meer was om het als apart arrondissement te behouden.

12 VRIELINCK S., De territoriale indeling van België (1795-1963). Bestuursgeografisch en statistisch repertorium van de gemeenten en supracommunale eenheden (administratief en gerechtelijk). Met de officiële uitslagen van de volkstellingen, Leuven, 2000, p. 113; Pasinomie, 11e série, t. 2, p. 263.

13 Waterdijk was een afzonderlijke gemeente tot 19 oktober 1814. Ingevolge een beslissing van de toenmalige soeverein-generaal van België dat het grondgebied tussen Noord en Zuid hersteld moest worden, werd Waterdijk gesplitst. Een deel ging naar de Nederlandse gemeente Philippine, het andere deel werd bij de gemeente Boekhoute gevoegd.

14 BONCQUET W., De administratie der registratie en domeinen, p. 45-46.

en landschappen;

- de exploten van bewarend beslag op onroerende goederen;
- de voorafgaande bevelen tot uitvoerend beslag en de exploten van uitvoerend beslag op onroerende goederen;
- de dagvaardingen gegrond op artikel 64 en de exploten gegrond op artikel 67 van de wet van 29 maart 1962 op de Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw. De inschrijving gebeurt voor de onroerende voorrechten en hypotheeken. De publiciteit door melding in de rand van de overschrijving gebeurt voor de volgende zaken:
 - de eisen tot vernietiging of herroeping van de aan overschrijving onderworpen titels vermeld onder de eerste drie punten van de overschrijving, en de gerechtelijke uitspraken gewezen op dergelijke eisen;
 - de beslissingen getroffen in uitvoering van de dagvaardingen en exploten vermeld onder het laatste punt van de overschrijvingen en de certificaten waaruit blijkt dat het vonnis werd uitgevoerd;
 - de vorderingen van de pachters van landbouwgronden in verband met hun recht van voorkoop en de uitspraken in uitvoering daarvan;
 - de vorderingen over de grond van de zaak in geval van bewarend beslag en de eindbeslissingen gewezen op die vorderingen;
 - de aanmaningen aan de ingeschreven schuldeisers en aan de schuldenaar om kennis te nemen van het lastenkohier in verband met de verkopen op uitvoerend beslag van onroerende goederen en de toewijzingen van de in beslag genomen goederen; ingeval van beslag op onverdeelde delen, ook de veilingen of de verdelingen.

De publiciteit via melding in de rand van de inschrijving gebeurt voor wat betreft de overdrachten van hypothecaire schuldvorderingen, de indeplaatsstellingen in dergelijke schuldvorderingen, de afstanden van hypothecaire rang en de inpandgevingen van hypothecaire schuldvorderingen. De gehele of gedeeltelijke doorhalingen van inschrijvingen van hypotheek of voorrecht worden in de rand vermeld.

2) Publiciteit van de inpandgevingen van handelszaken ¹⁵

Deze openbaarmaking gebeurt door een inschrijving in het hypotheekkantoor van het gerechtelijk arrondissement waarin de handelszaak gelegen is. Wanneer er meerdere hypotheekkantoren zijn, wordt één hypotheekkantoor bevoegd verklaard. De inschrijving gebeurt door overlegging van de expeditie van de authentieke akte of van één van de exemplaren van de onderhandse akte, met daarbij een borderel in dubbel.

3) Dienst van de Deposito- en Consignatiekas ¹⁶

De kantoren belast met deze dienst ontvangen de gerechtelijke consignaties wanneer zij in speciën gebeuren.

Één specifiek hypotheekkantoor is bevoegd voor de zakelijke rechten op zee- en binnenschepen, m.n. het vierde hypotheekkantoor van Antwerpen.

ORGANISATIE

De moderne organisatie van de hypotheekbewaring komt tot stand bij

¹⁵ BONCQUET W., De administratie der registratie en domeinen, p. 59.

¹⁶ BONCQUET W., De administratie der registratie en domeinen, p. 62-63.

organieke wet van 11 maart 1799 (21 ventôse jaar VII). De wet van 1 november 1798 (11 brumaire jaar VII) dient als basis voor deze organieke wet. In deze wet wordt beslist om een hypotheekkantoor op te richten in de hoofdplaats van elk gerechtelijk arrondissement, met een bevoegdheid die zich uitstrekt over het gebied van dat arrondissement. De hypotheekconservering sluit ook nauw aan bij de Administratie van de Registratie en Domeinen.¹⁷ Vóór 1799 richt men al hypotheekbewaringen op. De wet van 27 juni 1795 (9 messidor jaar III) gebiedt dat er in elk district een hypotheekkantoor zou komen. Vanaf 1795 gaat men bijgevolg over tot de oprichting van 23 hypotheekkantoren. Het ambtsgebied bestaat uit de verzameling van ressorten van de bestaande registratiekantoren. Het hoofd van het kantoor, de zogenaamde *Conservateur*, geniet een bijzonder openbaar statuut, waardoor hij buiten de ambtelijke sfeer valt. De vernieuwde organisatie vanaf 1799 vervangt de hypotheekbewaarders door ambtenaren van de registratie; zij worden eveneens hypotheekbewaarders genoemd.¹⁸ Na de gebeurtenissen in 1814 wordt de organisatie behouden. Een nieuwe organisatie wordt uitgetekend en gepubliceerd in 1828 maar deze komt te laat om nog uitwerking te hebben op Belgisch grondgebied. De Belgische wetgever behoudt de Franse organisatie van de hypotheekbewaringen. Het statuut van de hypotheekbewaarder verandert echter nog een aantal keer doorheen de tijd. Sinds de zomer van 2006 is het statuut van hypotheekbewaarder "verambtelijkt" en "gederesponsabiliseerd". De grote verantwoordelijkheid die op de schouders van de hypotheekbewaarder rust, wordt doorgeschoven naar de staat en het ambt van hypotheekbewaarder verdwijnt. Sinds 2006 worden hypotheekbewaarders nog louter *ad interim* benoemd.¹⁹ De hypotheekbewaringen ressorteren onder de gewestelijke directeur van de Registratie en Domeinen. Andere medewerkers van de gewestelijke directie vervullen eveneens taken met betrekking tot de verschillende hypotheekkantoren in het ressort.²⁰ De tak Registratie en Domeinen bevindt zich steeds in een aparte administratie binnen het Ministerie van Financiën. Met de invoering van een nieuwe omzetbelasting, de Belasting op de Toegevoegde Waarde (BTW), wordt de naam van de administratie in 1971 aangepast naar Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen. Een volgende aanpassing wordt gepland in 1998. De Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen wordt omgevormd naar AKRED, Administratie van het Kadaster, Registratie en Domeinen. Met de wijziging van 1998 wordt duidelijk dat het Ministerie van Financiën steeds meer naar een eenvormige administratie voor de patrimoniale informatie wenst te gaan. Het oprichtingsbesluit van AKRED wordt evenwel vernietigd in 2001 door de Raad van State. Een nieuwe reeks hervormingen dringt zich op na de omvorming van het Ministerie naar een Federale

17 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 103.

18 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 104.

19 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 104-107.

20 DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 103.

Overheidsdienst (FOD) in 2002. AKRED wordt opgevolgd door de "Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie" (AAPD), die nog steeds bestaat. Deze administratie omvat alle diensten belast met patrimoniumdocumentatie. Daartoe behoren ook de hypotheekbewaringen. De AAPD zal vanaf de zesde staatshervorming ingrijpende wijzigingen ondergaan. Zo wordt er een *Agentschap voor Patrimoniale Informatie* opgericht. Dit agentschap moet door de federale overheid en de gewesten samen worden opgericht. Met de oprichting van dit agentschap wordt de patrimoniumdocumentatie *de factolosge* koppeld van de FOD Financiën.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Gedurende de korte periode waarin het hypotheekkantoor bestaan heeft, is het gevestigd te Eeklo. Na de afschaffing worden de archieven naar het kantoor der hypotheeken van Gent gebracht, waar ze bewaard worden tot de overdracht naar het Rijksarchief te Gent en later het Rijksarchief te Beveren.

VERWERVING

De overdracht van de archieven van het afgeschafte hypotheekkantoor van Eeklo vindt plaats als gevolg van aanschrijving 2299 ²¹, waarin wordt overgegaan tot een vijfjaarlijkse herziening van de archieven, waarvan de bewaartermijn verstreken is. De neerlegging vindt plaats in het begin van de jaren 1950 en geschiedt bij het Rijksarchief te Gent. De overbrenging naar het Rijksarchief te Beveren heeft wellicht plaatsgevonden in 1966-1967. Één aanwinst wordt daar later nog aan toegevoegd. Op 25 april 1991 worden de schrappingen van hypotheekformaliteiten voor de jaren 1810-1813 overgebracht van het Rijksarchief te Gent naar het Rijksarchief te Beveren. Met de ingebruikname in 2015 van het nieuwe Rijksarchief te Gent, worden de archieven van het hypotheekkantoor Eeklo opnieuw in het Rijksarchief te Gent bewaard.

21 Aanschrijving nr. 2299. "Archieven. Bewaring. Rangschikking. Zending ter vernietiging." 31 mei 1949.

Inhoud en structuur

INHOUD

Het archief van het hypotheekkantoor Eeklo heeft betrekking op de periode 1799-1815 en bestrijkt het gebied van het toenmalig gerechtelijk arrondissement Eeklo.

Het archief is vrij volledig bewaard. Het grootste deel van het archief bevat de registers van overschrijving van de akten van overdracht of aanwijzing van zakelijke onroerende rechten (reeks 72). Deze reeks vormt de basis van het archief. De andere reeksen (75 en 76) zijn toegangen op de reeks met overschrijvingen (reeks 72).

Sinds de Franse Tijd kan men voor elke reeks drie verschillende reeksnummers onderscheiden. De cesuren zijn 1 april 1818 en 31 december 1870.²² Om de gebruiker niet te verwarren is gekozen om de voorliggende inventaris eveneens te beschrijven in de reeksnummers die gangbaar zijn vanaf 1871.

Het register van overschrijving van de akten van overdracht of aanwijzing van zakelijke onroerende rechten, enz. heeft volgende reeksnummers gehad:

- 23/24 (1799-1817). Het eerste nummer slaat op het titelblad, het tweede op de binnenbladen.
- 43 (1818-1870).
- 72 (vanaf 1871).

Het repertorium van de hypotheekformaliteiten heeft volgende reeksnummers gekend:

- 27a/28a (1799-1817). Het eerste nummer slaat op het titelblad, het tweede op de binnenbladen.
- 46 (1818-1870)
- 75 (vanaf 1871). In sommige gevallen is er sprake van een reeks 75². Dit model heeft, in tegenstelling tot de gewone reeks 75, drie vakken per blad. De gewone reeks heeft er slechts twee.

De alfabetische tafel van het repertorium van de hypotheekformaliteiten heeft volgende reeksnummers gekend:

- 90/91 (1799-1817). Het eerste nummer slaat op het titelblad, het tweede op de binnenbladen.
- 47 (1818-1870).
- 76 (vanaf 1871).

Tot slot bevindt er zich in het archiefbestand van het kantoor der hypotheeken Eeklo nog een bundel akten met schrappingen van de hypotheekformaliteiten en een register bestemd voor overschrijvingen als gevolg van het Majoraatstelsel²³.

Taal en schrift van de documenten

De taal van de documenten is Frans en Nederlands.

22 Gebaseerd op DE REU P., De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, p. 327-335.

23 Een verdeelsysteem voor erfenissen waarbij de oudste zoon het goed in zijn geheel erft.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Twee belangrijke reeksen van het Kantoor der Hypotheken Eeklo worden op 17 november 1950 vernietigd. Het gaat om drie delen ²⁴van de reeks 70 (register van neerlegging van de in te schrijven (of over te schrijven) titels en van de ontvangst van hypotheekrechten) en 23 delen ²⁵van de reeks 71 (register van inschrijving van de voorrechten en hypotheken). ²⁶

ORDENING

Het archief van het hypotheekkantoor is een serieel archief. De ordening gebeurt dan ook op seriële basis.

De beschrijvingen behoeven enige uitleg. De titels van de registers worden in de koepelbeschrijving opgenomen en het reeksnummer wordt niet herhaald bij elk archiefbestanddeel. De gebruiker kan dit eenvoudig en snel terugvinden aan de hand van de koepelbeschrijving, de inhoudstafel of de vermelding van de reeks bovenaan elke bladzijde.

De beschrijvingen van reeks 72 bevatten dateringen per deel en dit op basis van de datum van de eerste en laatste overschrijving in het register. Bij de reeksen 75 en 76 gaat het om reeksdateringen. De koepeldatering van de reeks 76 werd gecontroleerd aan de hand van de vermeldingen in het repertorium (reeks 75) en de titelbladzijde die aanwezig is bij elk register van de tafels. Bij de reeks 75 worden de verschillende bestanddelen niet apart gedateerd. Er wordt enkel een datering op koepelniveau gegeven. Voor de repertoria is het namelijk onbegonnen werk om telkens de uiterste data van een deel te vermelden, omdat de vermeldingen nooit helemaal chronologisch zijn ingeschreven. Om de vroegste en de meest recente datering te achterhalen, moet elk deel blad per blad worden nagekeken, wat een datering op bestanddeelniveau in de praktijk niet haalbaar maakt wegens te arbeidsintensief en tijdrovend.

De beschrijving van de alfabetische tafels vergt nog enige uitleg. Er is zoveel als mogelijk geprobeerd een unieke identificatie mogelijk te maken van elk deel. In sommige gevallen is er sprake van een zekere overlapping omdat een lemma in een volgend deel is voortgezet.

24 Met als datering 18 maart 1805 - 3 augustus 1815.

25 Met als datering 7 mei 1799 (18 floréal VII) - 24 augustus 1815.

26 Zie Rijksarchief Gent, Centraal dossier, 3812: Kantoor der Hypotheken Eeklo.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. REEKS 72

1 - 44 REGISTER VAN OVERSCHRIJVING VAN DE AKTEN VAN OVERDRACHT OF AANWIJZING VAN ZAKELIJKE ONROERENDE GOEDEREN. 1799-1815.

1	Deel 1. 7 mei 1799 (18 flor. VII) - 25 sept. 1800 (3 vend. IX).	1 deel
2	Deel 2. 25 sept. 1800 (3 vend. IX) - 3 mrt. 1801 (12 vent. IX).	1 deel
3	Deel 3. 5 mrt. 1801 (14 vent. IX) - 21 apr. 1801 (01 flor. IX).	1 deel
4	Deel 4. 26 apr. 1801 (6 flor. IX) - 21 aug. 1801 (3 fruct. IX).	1 deel
5	Deel 5. 21 aug. 1801 (3 fruct. IX) - 2 nov. 1801 (11 brum. X.)	1 deel
6	Deel 6. 4 nov. 1801 (13 brum. X) - 5 dec. 1801 (14 frim. X).	1 deel
7	Deel 7. 5 dec. 1801 (14 frim. X) - 3 feb. 1802 (14 pluv. X).	1 deel
8	Deel 8. 18 feb. 1802 (29 pluv. X) - 10 juni 1802 (21 prair. X).	1 deel
9	Deel 9. 13 juni 1802 (24 prair. X) - 10 sept. 1802 (23 fruct. X).	1 deel
10	Deel 10. 11 sept. 1802 (24 fruct. X) - 2 okt. 1802 (10 vend. XI).	1 deel
11	Deel 11. 2 okt. 1802 (10 vend. XI) - 31 dec. 1802 (10 niv. XI).	1 deel
12	Deel 12. 31 dec. 1802 (10 niv. XI) - 13 okt. 1803 (20 vend. XII).	1 deel
13	Deel 13. 17 okt. 1803 (24 vend. XII) - 24 dec. 1803 (2 niv. XII).	1 deel

-
- 14 Deel 14. 24 dec. 1803 (2 niv. XII) - 10 apr. 1804 (20 germ. XII).
1 deel
- 15 Deel 15. 10 apr. 1804 (20 germ. XII) - 10 juli 1804 (21 mes. XII).
1 deel
- 16 Deel 16. 20 juli 1804 (1 therm. XII) - 12 okt. 1804 (20 vend. XIII).
1 deel
- 17 Deel 17. 13 okt. 1804 (21 vend. XIII) - 28 feb. 1805 (9 vent. XIII).
1 deel
- 18 Deel 18. 28 feb. 1805 (9 vent. XIII) - 5 juni 1805 (16 prair. XIII).
1 deel
- 19 Deel 19. 5 juni 1805 (16 prair. XIII) - 31 okt. 1805 (9 brum. XIV).
1 deel
- 20 Deel 20. 31 okt. 1805 (9 brum. XIV) - 3 apr. 1806.
1 deel
- 21 Deel 21. 5 apr. 1806 - 22 sept. 1806.
1 deel
- 22 Deel 22. 22 sept. 1806 - 5 feb. 1807.
1 deel
- 23 Deel 23. 5 feb. 1807 - 5 juni 1807.
1 deel
- 24 Deel 24. 5 juni 1807 - 5 nov. 1807.
1 deel
- 25 Deel 25. 5 nov. 1807 - 2 mrt. 1808.
1 deel
- 26 Deel 26. 1 apr. 1808 - 10 juli 1808.
1 deel
- 27 Deel 27. 19 juli 1808 - 2 jan. 1809.
1 deel
- 28 Deel 28. 2 jan. 1809 - 15 juni 1809.
1 deel
- 29 Deel 29. 17 juni 1809 - 24 nov. 1809.
1 deel
- 30 Deel 30. 24 nov. 1809 - 14 mei 1810.

		1 deel
31	Deel 31. 14 mei 1810 - 23 aug. 1810.	1 deel
32	Deel 32. 23 aug. 1810 - 26 nov. 1810.	1 deel
33	Deel 33. 28 nov. 1810 - 1 mrt. 1811.	1 deel
34	Deel 34. 1 mrt. 1811 - 23 apr. 1811.	1 deel
35	Deel 35. 23 apr. 1811 - 18 juli 1811.	1 deel
36	Deel 36. 18 juli 1811 - 10 dec. 1811.	1 deel
37	Deel 37. 10 dec. 1811 - 14 mrt. 1812.	1 deel
38	Deel 38. 16 mrt. 1812 - 6 aug. 1812.	1 deel
39	Deel 39. 8 aug. 1812 - 25 feb. 1813.	1 deel
40	Deel 40. 25 feb. 1813 - 30 juli 1813.	1 deel
41	Deel 41. 12 apr. 1813 - 17 sept. 1813.	1 deel
42	Deel 42. 21 dec. 1813 - 6 jan. 1814.	1 deel
43	Deel 43. 9 mei 1814 - 16 feb. 1815.	1 deel
44	Deel 44. 16 feb. 1815 - 16 aug. 1815.	1 deel
45	Register bestemd voor de overschrijvingen als gevolg van de instelling van het majoraat-stelsel. 1813.	1 deel

II. REEKS 75

46 - 85 REPERTORIUM VAN DE HYPOTHEEKFORMALITEITEN. 1799-1815.

46	Deel 1.	1 deel
47	Deel 2.	1 deel
48	Deel 3.	1 deel
49	Deel 4.	1 deel
50	Deel 5.	1 deel
51	Deel 6.	1 deel
52	Deel 7.	1 deel
53	Deel 8.	1 deel
54	Deel 9.	1 deel
55	Deel 10.	1 deel
56	Deel 11.	1 deel
57	Deel 12.	1 deel
58	Deel 13.	1 deel
59	Deel 14.	1 deel
60	Deel 15.	

		1 deel
61	Deel 16.	1 deel
62	Deel 17.	1 deel
63	Deel 18.	1 deel
64	Deel 19.	1 deel
65	Deel 20.	1 deel
66	Deel 21.	1 deel
67	Deel 22.	1 deel
68	Deel 23.	1 deel
69	Deel 24.	1 deel
70	Deel 25.	1 deel
71	Deel 26.	1 deel
72	Deel 27.	1 deel
73	Deel 28.	1 deel
74	Deel 29.	1 deel
75	Deel 30.	1 deel
76	Deel 31.	1 deel

77	Deel 32.	1 deel
78	Deel 33.	1 deel
79	Deel 34.	1 deel
80	Deel 35.	1 deel
81	Deel 36.	1 deel
82	Deel 37.	1 deel
83	Deel 38.	1 deel
84	Deel 39.	1 deel
85	Deel 40.	1 deel
86	Akten met schrappingen van de hypotheekformaliteiten. 1810-1813.	1 pak

III. REEKS 76

*87 - 103 ALFABETISCHE TAFEL VAN HET REPERTORIUM VAN DE
HYPOTHEEKFORMALITEITEN. 1799-1815.*

87	Deel 1. A-Bes.	1 deel
88	Deel 2. Bet-Byv.	1 deel
89	Deel 3. Caa-Dam.	1 deel
90	Deel 4. Dan-Eek.	1 deel
91	Deel 5. Eem-Geu.	1 deel
92	Deel 6. Gey-Hon.	1 deel
93	Deel 7. Hoo-Kit.	1 deel
94	Deel 8. Kla-Log.	1 deel
95	Deel 9. Lok-Mun.	1 deel
96	Deel 10. Mus-Pag.	1 deel
97	Deel 11. Pam-Reg.	1 deel
98	Deel 12. Res-Sie.	1 deel
99	Deel 13. Sik-Tem.	1 deel
100	Deel 14. Ten-Ven.	1 deel
101	Deel 15. Ver-Vyl.	

		1 deel
102	Deel 16. Vyn-Zou.	1 deel
103	Deel 17. Zut.	1 deel